07 ශ්‍රේණිය

ඉතිහාසය

පැරණි ගංගා නිම්න ශිෂ්ටාචාර - ඉන්දුනිම්න ශිෂ්ටාචාරය

අන්තර්ගතය හා සැකසුම -
රසික ප්‍රියදර්ශන - ව/ ඉ/ රිදී/ උදන්විට මහා විද්‍යාලය, මැල්සිරිපුර

The National e-learning Portal for the General Education
Copyright © e-thaksalawa.moe.gov.lk

හැඳින්වීම .....

- ක්‍රි.පූ. 2500 -1500 අතර කාලයේ ඉන්දියාවේ සින්දු ගඟ ඇසුරු කරගෙන ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරය බිහි විය.
- මෙහි ප්‍රධාන නගර
  - ✓ මොහොන්ජො-දාරෝ
  - ✓ හරප්පා
- මේවා පුර නමින් ද හැඳින්වේ.
- පුර හෙවත් පුරය යන්නෙහි අර්ථය නගරය වේ.
- නාගරික ශිෂ්ටාචාරවල දක්නට තිබූ විශේෂ ලක්ෂණය වූයේ ***පුර සංකල්පය*** යි.

හැඳින්වීම - ඉන්දුනිම්න ශිෂ්ටාචාරය

පුර සංකල්පයට අදාළ ප්‍රධාන සාධක

- ප්‍රාකාර
- පාර දෙපස කණු පද්ධති
- ඍජු රේඛාමය මං මාවත්
- වීදි ආලෝකය
- ක්‍රමවත් ජලාපවහන ක්‍රමය
- මග දෙපස පාරට යාව තැනූ තට්ටු ගෙවල්
- සෑම නිවෙසකටම වැසිකිළි පහසුකම් තිබීම

පිහිටීම

සින්දු නදියේ ගීතය

- මෙම ශිෂ්ටාචාරයට අයත් භූමිභාගය අද ***පාකිස්තානයට*** අයත් ය.
- 1947 දී ඉන්දියාවෙන් වෙන් වන තුරුම මෙම භූමිභාගය ද ඉන්දියාවේ කොටසක් ලෙස පැවතිණි.
- මෙම ශිෂ්ටාචාරයට සින්දු ගංගාවේ සිට සැලකිය යුතු තරම් දුරකට පැතිර තිබූ බවට දැන් සාධක ලැබී ඇත.
- එසේ බලන විට විශාලතම ප්‍රදේශයක පැතිරුණු පැරණි ශිෂ්ටාචාරය ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරය ලෙස සැලකිය හැක.

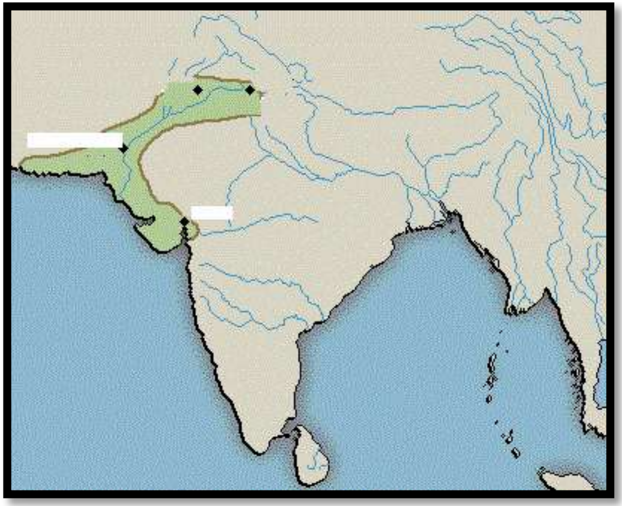

පිහිටීම

සින්දු නදීයේ ගීතය

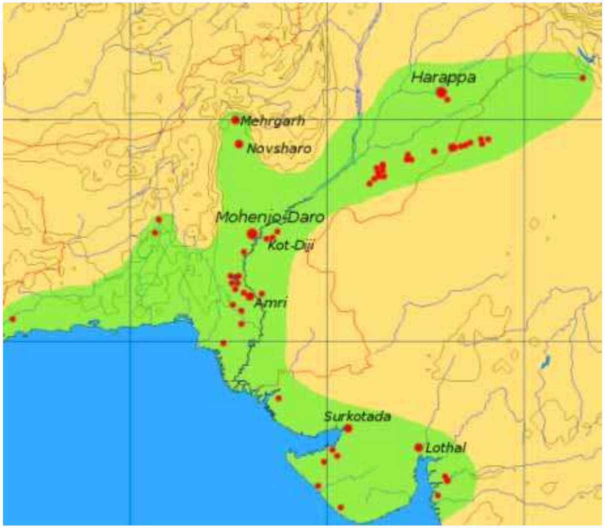

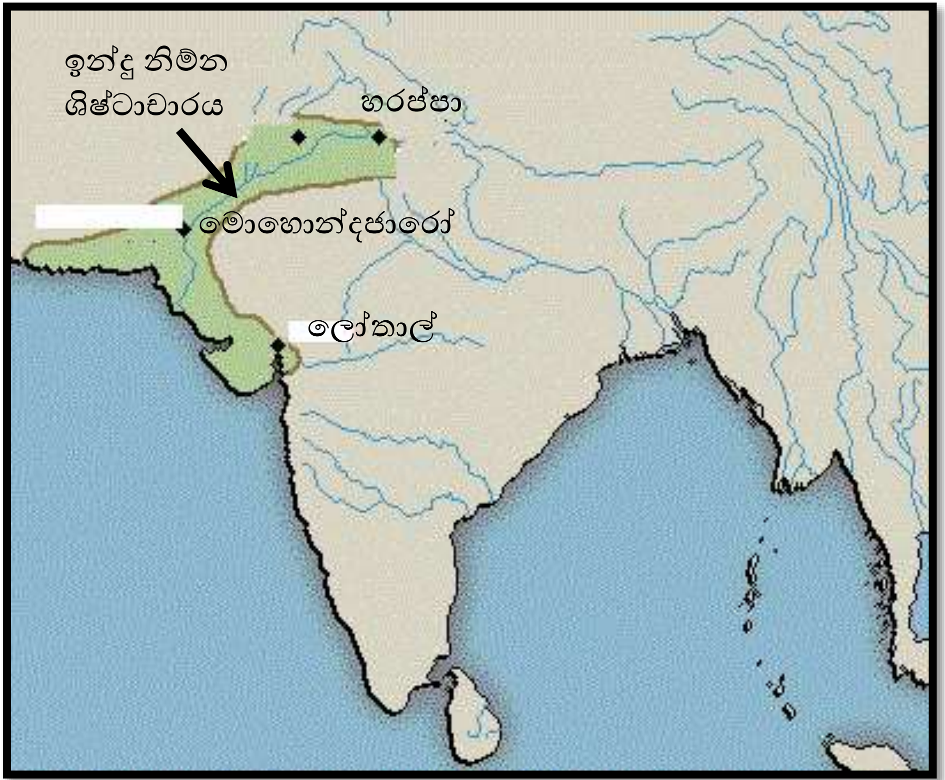

පාලන ක්‍රමය

සින්දු නදීතෙර මළවුන්ගේ ගොඩැල්ල

- ඉන්දුනිම්න ශිෂ්ටාචාරයේ ප්‍රධාන නගර දෙක
  - මොහෙන්දජෝ-දාරෝ (මෙහි අර්ථය මළවුන්ගේ ගොඩැල්ල)
  - හරප්පා
- ශිෂ්ටාචාරයට අයත් තවත් ප්‍රධාන නගර
  - චන්හුදාරෝ
  - ලෝතාල්
  - බලිබන්ගන්
  - අලම්ගීර්
  - රූපාර්

මොහෙන්දජෝ-දාරෝ හා හරප්පා නගර තරම් විශාල නොවේ.

ආර්ථික තත්ත්වය

උපයෝගැනීම

- ස්වාභාවිකව වැස්ස සහ ගංගාවලින් ලැබුණ ජලය හැර වාරි කාර්මික ක්‍රමයකින් ජලය ගොවිතැනට යොදා ගන්නට ඇත්දැයි කීමට සාධක නැත.
- නගරයේ උස් බිමක සකස් කර තිබු විශාල ගොඩනැගිල්ල ධාන්‍යාගාරයක් වී යැයි ද විශ්වාස කෙරේ.

ලෝතාල් නගරය

- සින්දු නදිය මුවදොර පිහිටි *ලෝතාල්* නම් ස්ථානය එම ශිෂ්ටාචාරයේ වරායක් විය හැකි යැයි විශ්වාස කෙරේ.
- විදේශ සම්බන්ධතා ද පැවතුණ බව ඉතිහාසඥයන්ගේ අදහස යි.

ආර්ථික තත්ත්වය

උපයාගැනීම

- ඉන්දුනිම්න ශිෂ්ටාචාරයෙහි ආර්ථික තත්ත්වය රඳා තිබූ කරුණු
  - ✓ කෘෂිකර්මාන්තය
  - ✓ වෙළෙඳාම

- ඉන්දුනිම්න ශිෂ්ටාචාරයෙහි ගොවිබිම්වල වගා කරන ලද ධාන්‍ය
  - ✓ තිරිඟු
  - ✓ බාර්ලි
  - ✓ ඉරිඟු

- ගවයන් පාලනය ගැන දැන සිටි බව ඉතා පැහැදිලි ය. පස සකස් කිරීමේ කාර්යයට මෙම සතුන් යොදා ගන්නට ඇත.

නොවෙනස් නගරය

- **මොහෙන්දජොදාරෝ** සහ **හරප්පා** යන නගර දෙකේ ම සැලැස්ම ඒකාකාර ය.

- නගර දෙකේ ම ඇතුළු නගර ඇත.

- ඒ තුළ යාර 10 ක් 15ක් පමණ උසින් යුත් යාර 400×200 පමණ පමණ ක්ෂේත්‍ර ඵලයක් සහිත වේදිකාවකි.

- මේවා සමහර විට පාලන මධ්‍යස්ථාන වන්නට ඇත.

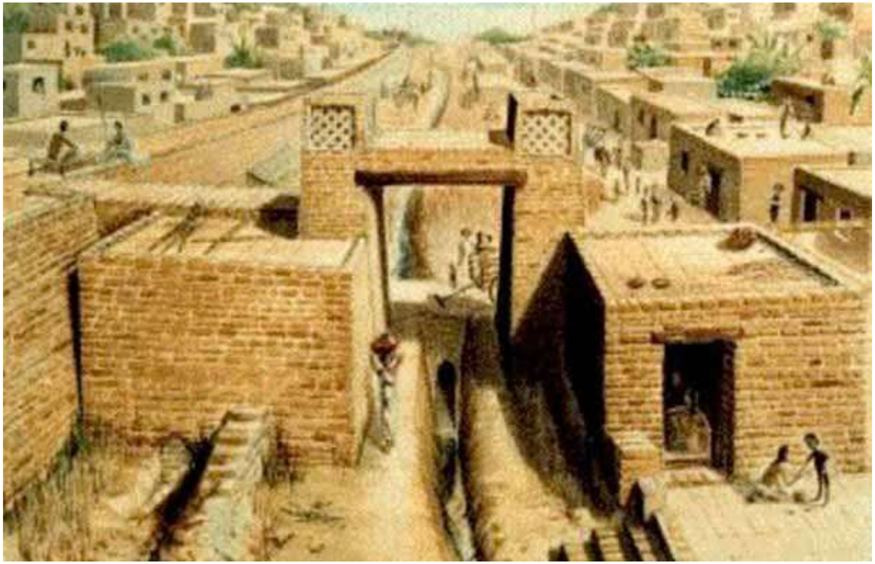

හරප්පා නගර දොරටුව

නොවෙනස් නගරය

- මෙම නගරවල ඇති විශේෂ ලක්ෂණයක් නම් ***දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ නොවෙනස්ව පැවතීම*** යි.

- එකල නිදහස් පාලනයකට වඩා දරදඬු මධ්‍යගත රාජ්‍ය පාලන ක්‍රමයක් පැවතිණ.

මොහෙන්දජෝ-දාරෝ නගරය

සමාජ තොරතුරු

ගෙවල් දොරවල්

- සමාජයෙහි පාලකයන්, පූජකයන් හා වෙළෙඳුන් ද සිටි බවට සාධක ඇත.

- නගරයේ සුව පහසු ගෙවල්වල සිටි වෙළඳ ප්‍රජාවට වෙනත් ශිෂ්ටාචාරයන්හි නැති ප්‍රමුඛතවයෙන් මෙහි තිබෙන්නට ඇතැයි විශ්වාස කෙරේ.

සමාජ තොරතුරු

ගෙවල් දොරවල්

ඉන්දුනිම්නයේ පැවති විධිමත් නගර සැලසුමක් තිබූ බවට සාධක (වඩාත් දියුණු නාගරික ශිෂ්ටාචාරයක් වූ බව)

- බෙදී ගිය වීථි
- පෙදෙස් පාර දෙපස කාණු පද්ධති
- පොදු නාන තටාක
- එක ම සැලසුමේ නිවාස පේළි
- සෑම නිවසක ම වැසිකිළි පහසුකම් පැවතී ම

ආහාර රටාව

කා බී සිනහසුණු මිනිසුන්

- ජනයාගේ ප්‍රධාන ආහාර වර්ග
  - ✓ බාර්ලි
  - ✓ මිල්ට්
  - ✓ තිරිඟු
  - ✓ සෝගම්

- ඇති කරනු ලැබූ සතුන්
  - ✓ ගවයින්
  - ✓ එළුවන්
  - ✓ ඌරන්

- මෙම සතුන්ගේ මස් ආහාරයට ගන්නට ඇතැයි සිතිය හැක.

විනෝදාංශ

කා බී සිනහසුණු මිනිසුන්

- නෂ්ටාවශේෂ අතුරින් එක් එක් ප්‍රමාණයේ දාදු කැට කිහිපයක් හමු වී ඇත.
- මේවායින් එකල ජනයා විනෝදයෙන් හා විවේකයෙන් සිටි අවස්ථාවල දී දාදු වැනි ක්‍රීඩාවන්හි නිරත ව සිටි බව පැහැදිලි වේ.
- උසස් ජීවන මට්ටම පැවති සමාජයක ලක්ෂණ මෙම විනෝද ක්‍රීඩා අපට කියා පායි.

ආගමික ඇදහිලි හා විශ්වාස

වැඳුම් පිදුම්

වඩාත් ම ජනප්‍රිය වන්දනාව ***"මව් දෙවගන පිදීම"*** යි. මව් දෙවගනගේ මැටි රූප කිහිපයක් මෙම ශිෂ්ටාචාරයේ නෂ්ටාවශේෂ අතරින් හමු වී ඇත.

පුරුෂ දේව වන්දනය වෘක්ෂ වන්දනාව ද ඇතුළු තවත් ඇදහිලි ක්‍රම කීපයක් තිබුණි.

ආගමික වතාවත් කළ පූජකයන් ද සිටි බව විශ්වාස කෙරේ.එක් උරයක් වැසෙන සේ ඇද 'රැවුල වවා' නළල් පටයක් බැද සිටින ආකාරය නිරූපණය කරන උඩුකය පමණක් ඇති ප්‍රතිමාව එවැනි පූජකයෙකුගේ එකක් යැයි විශ්වාස කෙරේ.

විද්‍යාව හා තාක්ෂණය දැනුම

විස්කම් දස්කම්

- නශ්ටාවශේෂ අතුරින් සොයා ගත් **සෙල්ලම් කරත්ත,** රෝද සවි කරන ලද ඒවා ය.
- ඒවායින් පෙනෙන්නේ රෝදය ගමනාගමන හා ප්‍රවාහනය ක්ෂේත්‍රය සඳහා උපයෝගි කර ගැනීමට දැන සිටි බව ය.
- ආභරණ තැනීමේ කලාව මෙකල විසුවෝ දැන සිටිය හ.
- ලෝහ වාත්තු ශිල්පය ද දැන සිටි බවට සාධක තිබේ.
- මෙහි භාවිත වූ මුද්‍රාවල නිමාව අනෙකුත් කලා ශිල්පවලට වඩා උසස් බවක් දක්වයි.

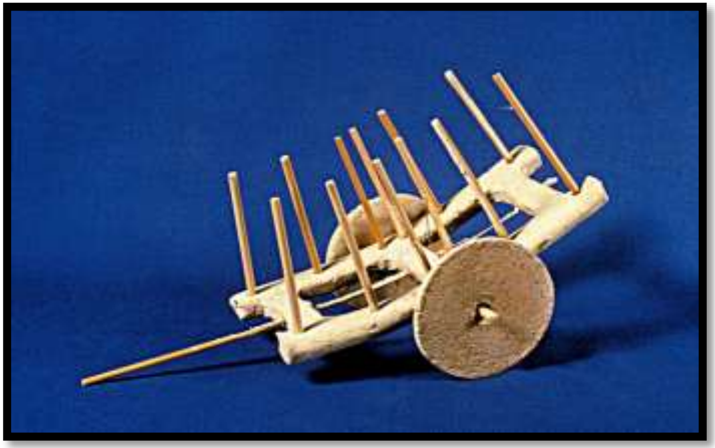

විද්‍යාව හා තාක්ෂණය දැනුම

පුර වස්තුව

- ඉන්දු නිම්නයෙහි පැවති තවත් විශිෂ්ට ඉංජිනේරු ශිල්පයක් වුයේ නගර නිර්මාණය යි.
- ධාන්‍යාගාරයක් සහ කර්මාන්ත පුරයක් ලෙස හැදින්විය හැකි පෙදෙසක් ද නගරයේ කෙළවරක පිහිටා තිබෙන්නට ඇත.
- කර්මාන්තවලින් ඉවත දමන සුන්බුන් රාශියක් මෙහි දී සොයා ගෙන තිබේ.

විද්‍යාව හා තාක්ෂණය දැනුම

පුර වස්තුව

- වටිනා ගල් වර්ගවලින් තනන ලද මාල
- කැස්බෑ ලෙලි වැනි අමුද්‍රව්‍යවලින් තනන ලද අරුමෝසම් බඩු
- ඔප දමන ලද පිඟන් බඩු
- රන් භාණ්ඩ

මෙහි පැවති බවට සාක්ෂි දරයි.

සංස්කෘතිය

තාක්ෂණයේ සැඟව ගිය කලාව

- ගෘහ නිර්මාණය පිළිබඳ මෙම ශිෂටාචාරයේ වැසියන්ගේ හැකියාව ඉතා ප්‍රබල ය.
- එහෙත් මෙම ගොඩනැගිලි අලංකරණය සඳහා කළ නිර්මාණ ලෙස සැලකිය නොහැකි ය.
- ඒවා විවිධ ප්‍රයෝජන සඳහා ශක්තිමත් ව ඉදිකොට ඇත.

සංස්කෘතිය

තාක්ෂණයේ සැඟව ගිය කලාව

- ප්‍රතිමා කලාවට නිදසුන් ලෙස පුරුෂයෙකුගේ හිස, උඩුකය සහ කවන්ධ රූප තුන පෙන්වා දිය හැකිය.
- ඒ කිසිවක් කලාත්මක නිර්මාණ නොවේ. නළඟනකගේ රූපය ද කලාත්මක ස්වරූපයක් නොගනී.
- මෙකල නිර්මාණය කළ චිත්‍ර හෝ කැටයම් දක්නට නැත.

ලේඛන කලාව

ලියන කලාව

- මෙසපොතේමියාවේ ද නයිල් නිම්නයේ ද පැවති ලේඛන කලාව අතර සමානකම් තිබුණු බව දුටුවෙමු.
- එහෙත් ඉන්දු නිම්නයේ ඇති ලේඛන කලාවන් ඉහත කී ශිෂ්ටාචාරවල ලේඛන කලාවන් අතර සම්බන්ධතා නොපෙන්වයි.
- මෙම වෙනස නිසා ඉන්දු නිම්නයේ ඇති අක්ෂර කියවීමට තවම හැකියාවක් ලැබී නැත.
- ඉන්දු නිම්නයේ ඇති ලේඛන කලාවට ඇති සාධක කීහිපයක් නම් මුද්‍රා කිහිපයක ඇති අක්ෂර ස්වල්පය පමණි.
- ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරය ගැන ඉගෙනීමට කිසිදු ලිඛිත සාක්ෂියක් එම ශිෂ්ටාචාරයෙන් ලැබී නැත.